

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı Bekir PAKDEMİRLİ** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Rıdvan Turan

Mersin Milletvekili

İstanbul Havalimanı, temelini atıldığı 7 Haziran 2014 tarihinden günümüze kadar çevre tahribatından işçi cinayetlerine kadar pek çok konuda Türkiye'nin gündeminde yer almıştır. Yaklaşık 8000 hektar ormanlık alanın yok edilmesi çevre örgütleri tarafından birçok kez protesto edilirken, havalimanı inşaatı yapılırken resmi verilere göre 55 işçinin ölmesi ve işçilerin olumsuz çalışma koşullarından dolayı işçi örgütleri tarafından defalarca protesto edilmiştir.

İstanbul Havalimanı yapımının kuzey ormanları başta olmak üzere bölgenin ekolojik dengesini önemli boyutlarda olumsuz etkileyeceği konusundaki tepkilere rağmen 2019 yılında uçuş faaliyetlerine başlamıştır. Ancak İstanbul Havalimanı hakkındaki pek çok soru işareti güncelliğini korumaktadır. Özellikle İstanbul Havalimanı'nın kamu yararından ziyade sermaye birikimini önceleyen bir proje olarak 8000 bin hektarlık alanın yaklaşık %81'ini oluşturan ormanlık alanın tahrip edilmesi konusunda kamuoyuna şeffaf bir şekilde bilgilendirme yapılmaması soru işaretlerinin temel nedenidir. Örneğin İstanbul Havalimanı'nın 2013 birinci ÇED raporunda 2.513.000 bin ağacın 657.950'sinin kesileceği geriye kalan 1 855.391 ağacın ise taşınacağı belirtilirken daha sonraki ÇED raporlarında bu konu bahis bile edilmemiştir.

İstanbul Havalimanı'nın yapıldığı alanın yaklaşık %6'sı mera ve tarım arazisidir. Bu alanın imara açılmasıyla 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun dikkate alınıp alınmadığı konusunda bakanlığın kamuoyunu bilgilendirmediği görülmektedir. 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun amacını belirten birinci maddesine göre *"toprağın korunması, geliştirilmesi, tarım arazilerinin sınıflandırılması, asgari tarımsal arazi ve yeter gelirli tarımsal arazi büyüklüklerinin belirlenmesi ve bölünmelerinin önlenmesi, tarımsal arazi ve yeter gelirli tarımsal arazilerin çevre öncelikli sürdürülebilir kalkınma ilkesine uygun olarak planlı kullanımını sağlayacak usul ve esasları belirlemektir."* Ancak İstanbul Havalimanı'nda 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun dikkate alınıp alınmadığı konusunda bakanlık tarafından herhangi bir bilgilendirme yapılmamıştır. Ayrıca aynı kanunun 10'uncu maddesinin ikinci bendinde yer alan *"Bakanlık tarafından hazırlanan veya hazırlattırılan arazi kullanım plânlarında; yerel, bölgesel ve ülkesel ölçekte tarım arazileri, mera arazileri, orman arazileri, özel kanunlarla belirlenen alanlar, yerleşim alanları, sosyal ve ekonomik amaçlı altyapı tesisleri ile diğer arazi kullanım şekillerine yer*

verilir." İbaresini ile İstanbul Havalimanının yapıldığı 8000 bin hektarlık alanın orman ve tarım arazisi vasfından çıkartılması arasında çelişki olmasına rağmen Tarım ve Orman Bakanlığının bu konuda etkin faaliyet göstermediği görülmektedir.

Bu bağlamda;

- 1) İstanbul Havalimanı yapıldığı 8000 hektarlık alanda 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu uygulandı mı? Eğer uygulandı ise 8000 hektarlık orman ve toprak arazisinin yok edilmesini nasıl açıklıyorsunuz? Eğer uygulanmadıysa uygulanmamasının nedenleri nelerdir?
- 2) İstanbul Havalimanı yapımında tam olarak ne kadar orman ve tarım arazisi yok edilmiştir?
- 3) Birinci ÇED raporunda belirtilen 1.855. 391 ağacın taşınması gerekirken daha sonraki ÇED raporlarında taşınacak ağaçların adının bile geçmemesinin Toprak Koruma Kanunu'na aykırı faaliyet olduğunu düşünüyor musunuz?
- 4) İstanbul Havalimanı yapımında yok edilen alanlar için 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi kullanım kanunda belirtilen hususlara aykırı arazi kullanımından dolayı şirketlere herhangi bir cezai yaptırım olmuş mudur? Eğer olmuş ise bu cezalar nelerdir? Yok eğer olmamış ise nedenleri nelerdir?